Europos LIETUVIS

Nr. 3 (2138) Londonas ir Vilnius, 1991 m. vasario 1 d. XLV

Ap 2787

VYČIO KRYŽIAUS ORDINO DIDVYRIŲ LAIDOTUVĖS

Lietuvos kardinolas, arkivyskupas ir vyskupai pranešė, kad sausio 16 d. palaidotos Lietuvos nepriklausomybės aukos, tarybinių desantininkų nužudyti laisvės mylėtojai. Lietuvos kardinolas ir episkopatas nuoširdžiai užjaučia žuvusiųjų artimuosius, jiems linki Dievo paguodos ir dvasinės stiprybės. Kardinolas ir episkopatas kviečia visų tautybių ir tikėjimų tikinčiuosius ir lietuviam prijaučiančius melsti Visagalį Dievą, kad žuvusiųjų vėlėm suteiktų amžinąją ramybę ir kad jų gyvybės atnašą priimtų kaip auką už Lietuvos laisvę ir dorą, garbingą ateitį.

Žuvusiųjų palaikai iš Sporto Rūmų į Vilniaus katedrą buvo išnešti sausio 16 d., 11 val. Iš katedros 14 val. žuvusiųjų palaikai buvo palydimi į Antakalnio kapinės. Tuo laiku buvo skambinama visų Lietuvos bažnyčių varpais. Lietuvos kardinolas ir vyskupai kvietė visų Lietuvos bažnyčių klebonus rengti pamaldas už visas laisvės aukas.

Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius pasiuntė tokio turinio telegramą JAV prezidentui Bushui: Besirūpindami Persų įlankos krizės problemomis prašome neužmiršti ir už savo nepriklausomybę kenčiančios Lietuvos.

Prie Sporto Rūmų, kur buvo pašarvuoti už Lietuvos laisvę žuvusiųjų kūnai, nuo pat ryto buvo ilga žmonių eilė, nusitęsianti apie du kilometrus. Žuvusiuosius pagerbti žmonės atvyko iš visos Lietuvos.

Kunigas Robertas Grigas paskirtas Lietuvos Parlamento kapelionu. Jis rūpinasi tiek deputatų, tiek parlamento rūmuose esančių krašto apsaugos departamento vaikinų sielovada.

Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Nr I-952 nutarimu, už pasižymėjimą didvyrišku narsumu ir ištverme ginant Lietuvos Respublikos laisvę ir nepriklausomybę apdovanoti (po mirties) I-jo laipsnio Vyčio Kryžiaus ordinu: Loretą, Asanavičiūtę, Virginijų Druskį, Darių Gerbutavičių, Rolandą Jankauską, Rimantą Juknevičių, Alvydą Kanapinską, Algimantą Petrą Kavoliuką, Vidą Maciulevičių, Titą Masiulį, Alvydą Matulką, Apolinarą Juozą Povilaitį, Igną Šimulionį, Vytautą Vaitkų.

PAMALDOS UŽ ŽUVUSIUS VILNIUJE

Sausio 20 d. Londono lietuviai pagerbė savo tautos didvyrius, už juos melsdamiesi.

11 val. Šv. Mišias atnašavo kun. Ričardas Repšys MIC už žuvusius Lietuvos didvyrius, kurie gynė savo tautos laisvę. Prieš Mišių auką, kun. R. Repšys perskaitė žuvusių vardą, pavardę ir amžių prie šventovėje esančios paminklinės lentos žuvusiems už Lietuvos laisvę 1918-20 metais ir uždegė po žvakę kiekvienam. Šiom apeigom vadovavo Gajutė O'Brien ir Nijolė O'Brien. Kun. R. Repšys pasakė pamokslą, jausmingai pabrėždamas, kad nieko kilnesnio pasaulyje nėra, kaip atiduoti savo gyvybę už savo tautos laisvę.

LIETUVIAI EUROPOJE PROTESTUOJA

Dalis demonstruojančių prie Nelsono statulos, Trafalgaro aikštėje Londone.
Nuotrauka: John V. Evatt

ITALIJOJE

Romoje vyko dvi demonstracijos prie sovietinės ambasados ir prie sovietinio konsulato Romoje. Prie ambasados demonstravo italų žalieji, o prie konsulato — Romos lietuvių bendruomenė ir įvairių italų organizacijų atstovai. Sovietų konsului buvo įteiktas Italijos-Lietuvos draugijos kreipimasis į Gorbačiovą, kuriame smerkiamas smurtas Lietuvoje ir reikalaujama nedelsiant pradėti derybas su teisėta Lietuvos vyriausybe.

Grigaliaus popiežiškajame universitete vyko studentų pamaldos už taiką pasaulyje ir už Lietuvą, buvo perskaityta malda iš Sibiro lietuvių kankinių maldyno, prašant Laisvės ir taikos kenčiančiai Lietuvai.

PRANCŪZIJOJE

Sausio 14 d. Notre Dame katedroje, kardinolas Lustiger ir devyni vyskupai aukojo šv. Mišias už taiką pasaulyje ir Lietuvą. Baigdamas mišias kardinolas prašė melsti Aušros Vartų Gailestingąją Dievo Motiną Vilniuje.

Tą patį vakarą Paryžiuje buvo demonstracijos prieš Sovietų vykdomą smurtą Lietuvoje. Susirinko apie 500 žmonių prie Sovietų ambasados. Trijų Baltijos kraštų vėliavos plėvesavo prožektorių apšviestoje naktyje, o žmonės rankose laikė žvakutes. Dalyvavo 7 prancūzų deputatai ir senatoriai. Demonstracijos buvo surengtos buvusio rusų disidento matematiko Pliuoštč iniciatyva. Jis kartu su buvusiu darbo ministru Alain Madellin ir kitais prancūzų parlamentarais ėjo į Sovietų ambasadą išreikšti protestą prieš karinės jėgos vartojimą Lietuvoje.

Demonstracijose buvo didelis būrys prancūzų ir žmonių iš kraštų, kurie nukentėjos nuo komunistinės diktatūros. Buvo rumunai, lenkai, ukrainiečiai, gruzinai, armėnai, bulgarai, vietnamiečiai, rusai ir kiti. Prieš sovietų kariuomenės intervenciją Lietuvoje buvo renkami parašai, kurie bus įteikti Sovietų ambasadai. Žaliųjų partijos atstovai dalino lapelius, kuriuose reikalavo skubiai sušaukti Jungtinių Tautų organizacijoje Saugumo Tarybą, ir ištirti kokių sankcijų būtų galima imtis prieš Sovietų Sąjungą, kad išlaikyti Lietuvos atstatytą nepriklausomybę. Visi svarbiausi televizijos kanalai rodė demonstracijas už Lietuvą prie Sovietų Ambasados. Taip pat Paryžiaus dienraščiai rašė apie manifestaciją.

Paryžiaus universiteto studentai sausio 15 d. surengė manifestaciją Lotynų kvartale. Dalyvavo apie 400 žmonių. Taip buvo atsiliepta Vilniaus universiteto studentų prašymui viso pasaulio studentus pasmerkti Maskvos veiksmus Lietuvoje.

Sausio 15 d. Paryžiuje, geopolitinių studijų institutas „Fondation du Futur" paskyrė savo kasmetinę premiją Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui. Iškilminguose pietuose pagerbti Aukščiausiosios Tarybos pirmininką, be kitų intelektualų ir kultūros veikėjų, dalyvavo dirigentas bei violončelistas Matislav Rostropovitch, kuris savo kalboje sakė, kad muzika yra kaip laisvė, ji neturi ribų, nei sienų, ją visi supranta. Ypatingai šiose sunkiose valandose Lietuvai, sakė Rostropovitch, aš esu vieningas su lietuviais kovojančiais už laisvę ir labai gerbiu Vytautą Landsbergį, kuris man yra draugas. Piniginė premija skirta Vytautui Landsbergiui buvo įteikta Ričardui Bačkiui.

Sausio 20 d., 11 val., Paryžiuje, šventos Klotildos bazilikoje, Paryžiaus arkivyskupas kardinolas Lustiger koncelebravo šv. Mišias su Prancūzijos lietuvių sielovada prelatu Jonu Petrošium ir kitais prancūzų dvasiškiais už Baltijos kraštus ir ypatingai už Lietuvą. Pamokslo metu kardinolas išreiškė viltį, kad pasaulio krikščionys neužmirštų Lietuvos žmonių, kurie vien savo tikėjimu sugebėjo keliasdešimtmečių priešintis okupacinei valdžiai. Šv. Mišių metu skambėjo ir lietuvių kalba. Apaštalo šv. Povilo laišką skaitė Rūta Šiaudinytė, neseniai atvykusi iš Lietuvos. Paryžiaus grigališkam chorui vadovavo Vilniaus katedros choro dirigentas Rolandas Muleika. Po šv. Mišių po bazilikos skliautais nuaidėjo Lietuvos himnas „Lietuva, Tėvyne mūsų". **Ž. Kl.**

VOKIETIJOJE

Sausio 13 d. Vokietijos lietuviai viešom demontracijom pasmerkė Kremliaus įvykdytas nekaltų žmonių žudynes. Protesto demonstracijos įvyko Hamburge (rodė televizoje), prie Sovietų Sąjungos konsulato Münchene, netolimam nuo Vasario 16 lietuvių gimnazijos Mannheimo mieste. Pastaroji buvo gausingiausia (nors greituoju, telefonu, sušaukta), nes miesto centrinėje aikštėje dalyvavo virš 300 lietuvių, latvių, estų, vokiečių su daugybe vėliavų, plakatų vokiškais užrašais — „Nobelio premija žudikui Gorbačiovui", „Europos namai su pabaltiečiais vergais", „Ar lietuviai mažiau vertingi už kuvaitiečius" ir kt.

Trumpą kalbą pasakė gimnazijos direktorius Andrius Šmitas pažymėdamas, kad Vokietijos vyriausybė, priešingai Prancūzijos bei Britanijos, mažai dėmesio

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVOJE

Labdaros vaistinė

Prieš kelias savaites Vilniuje, Antakalnio g. 36, atidaryta labdaros vaistinė. Joje nemokamai dalijami tik iš užsienio gauti retesni vaistai, bet tik invalidams, nepasiturintiems ir sunkiai sergantiems ligoniams. Norintieji vaistais pasinaudoti, turi gauti apylinkės gydytojo receptą, specialiai skirtą „labdarai". Vaistinėje dirba provizorės Nijolė Rulėnienė ir Leonora Vitienė, kurioms padeda kitos bendradarbės.

Nauji akademikai

1991 metų išvakarėse įvykęs Lietuvos Mokslų Akademijos narių susirinkimas išrinko 10 naujų narių, 4 užsienio narius ir 21 narį korespondentą. Pirmą kartą M.A. tikraisiais nariais išrinkti užsienyje dirbę ir dirbą lietuviai, daug nusipelnę Lietuvos mokslui — Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius Algirdas Avižienis, Kalifornijos universiteto profesorė Marija Gimbutienė, Paryžiaus aukštosios kalbų mokyklos profesorius Algirdas Julius Greimas ir JAV Pursue universiteto profesorius Romualdas Viskanta.

K. Antanavičiaus nuomonė

LSDP pirmininkas Kazimieras Antanavičius, pasikalbėjime su „Tiesos" korespondente (I.3) pasakė, jog vienintelė jėga, kurią savo rankose turi M. Gorbačiovas — tai karinė jėga: armija ir saugumas. Daugiau niekuo jis negali remtis.

„Socialdemokratų nuostata nuo pat pradžių ir dabar yra — bendradarbiauti su visomis Lietuvos nepriklausomybę ginančiomis, demokratiją puoselėjančiomis ir žmogų mylinčiomis jėgomis... Mes norime konsoliduoti Lietuvą, o ne atmesti „buvusiuosius" ir juos koneveikti. Ir parlamente patys didžiausi patriotai — taip pat buvę Komunistų partijos nariai. Ar juos reikia pasmerkti, išmesti? Kam to reikia, jei žmogus pasikeitė, dirba visų labui? Džiaukimės ir stenkimės daugiau tokių pritraukti".

Sulaikyti pašto ženklai

Lazdijų muitinės poste sovietų pareigūnai sulaikė Lietuvai skirtą 20 mln. pašto ženklų siuntą. Lietuvos Respublikos ryšių ministerija Leipcigo leidykloje buvo užsakiusi pagaminti 50 mln. lietuviškų ženklų. Ši pirmoji siunta turbūt bus sunaikinta, nes grąžinti krovinį į Vokietiją neleista. Šiuo metu Lietuvoje gaminami ir naudojami savi pašto ženklai neturi perforuotų krašteliu.

Walęsos telegrama

Dėkodamas Vytautui Landsbergiui už kalėdinius sveikinimus, Lenkijos prezidentas Lechas Walęsa perdavė telegramą, kurioje sakoma:

„Esu įsitikinęs, kad patirtis, kurią sukaupėme per dešimtį metų kovos, kurią kovojo „Solidarumas", padės mums rasti bendrą kelią tokiam santykių susiklostymui tarp mūsų tautų, kuris visas komplikacijas paliks praeičiai ir atitiks naujuosius laikus".

KAINOS SENOS, VYRIAUSYBĖ NAUJA, POLITIKA NEŽINOMA

Pirmadienį, sausio septintą, maisto produktai Lietuvoje pabrango vidutiniškai 3,2 karto, antradienį tiek pat atpigo. Nepriklausoma Lietuva kaip ir daugelis valstybių, kurios vaduojasi iš komunistinės sistemos košmaro, susidūrė su pirmąja vyriausybine krize. Parlamento sprendimas buvo vienareikšmis: kainos laikinai lieka senos, vyriausybė laikinai eina savo pareigas, iki bus suformuotas naujas ministrų kabinetas. Taigi Kazimiera Prunskienė atsistatydino.

K. Prunskienė keldama kainas siekė padengti biudžeto išlaidas, atsiradusias daugiau nei pusantro karto pakėlus žemės ūkio produktų supirkimo kainas ir jau nuo šių metų, atsisakant Maskvos dotacijų maisto produktams, atskirti Lietuvos biudžetą nuo Sovietų Sąjungos biudžeto. Parlamento daugumos lyderiai manė, jog keliant kainas būtina realiai kompensuoti gyventojų nuostolius ir tuo būdu išvengti socialinių neramumų, kurie būtų pretekstas Kremliui įvesti prezidentinį valdymą.

Antradieninis Aukščiausiosios Tarybos rūmų šturmas, kurį įkvėpė KPSS, o vykdė kitataučiai darbininkai nušlavė K. Prunskienės logiką. Lemiamais tapo ne ekonominiai, bet politiniai argumentai. Reikėjo neduoti preteksto Sovietinei armijai imtis smurto prieš Lietuvos žmones, respublikos valdžią. AT šimtu balsų prieš keturis atšaukė Vyriausybės nutarimą pakelti kainas ir tuo stabilizavo padėtį, bet tuo pačiu faktiškai pareiškė nepasitikėjimą vyriausybe. Kitos alternatyvos nebuvo. Vyriausybės atsistatydinimas tapo laiko klausimu. Tokią įvykių eigą spartino ir radikalus dešinysis parlamento sparnas, nusiteikęs nuversti K. Prunskienės kabinetą. Z. Vaišvila, E. Klumbys, A. Patackas, V. Čepaitis jau seniai laukė panašaus momento. Tereikėjo atlikti formalumus sulaukus premjerės, kuri AT prezidiumo nutarimu buvo išvykusi į Kremlių susitikti su M. Gorbačiovu aptarti Maskvos generolų sprendimą jėga imti Lietuvos jaunuolius į sovietinę armiją.

Bandęs taisyti padėtį A. Brazauskas buvo priverstas pripažinti, jog paruošiamasis darbas keliant kainas „yra mūsų nemaža klaida". Dešiniųjų verdiktas, jog vyriausybės politika yra, pasak E. Klumbio, „provokacija, kuri pila vandenį ant Maskvos malūno" tapo galutiniu ir neapskundžiamu.

K. Prunskienės vyriausybės nebeliko. Pasiliko kainų problema. Nauja vyriausybė vis tiek turės branginti maistą. Visos politinės jėgos šitai supranta. Diskutuojama dėl to, kaip suderinti kainų pakėlimą su valstybės turto privatizacija, kokia turi būti kompensancija.

Visuomenės apklausa, atlikta pagal Gallup metodiką, rodo jog 50% gyventojų sutinka su kainų pakėlimu, jeigu bus sudarytos sąlygos užsidirbti. Šitai, kaip ir ryžtingas AT rūmų gynimas nuo pakartotino šturmo rodo, jog naujoji vyriausybė turės galimybių pradėti vykdyti ūkio reformą ir tuo būdu žengti vieną svarbiausių žingsnių kelyje į Lietuvos nepriklausomybę.

Naujoji vyriausybė neturėtų kartoti pagrindinės K. Prunskienės klaidos: konfliktuoti su parlamento dauguma. Analizuojant šį konfliktą daug kas lieka neaišku. Kodėl toks prityręs politikas kaip K. Prunskinė ėmėsi kainų reformos, nesuderinusi jos su dešiniąja dauguma? Juk dieną prieš priimant nutarimą pakelti kainas vykusiame vyriausybės ir parlamento laikinosios komisijos ekonominei reformai bendrame posėdyje nedalyvavo parlamento daugumos atstovai G. Vagnorius, Č. Stankevičius. Žinant įsisenėjusią nesantaiką buvo aišku, jog konsultacijos tik su centristų ir kairiųjų lyderiais — K. Antanavičiumi, E. Vilku, J. Pangoniu, A. Rudžiu — konflikto neišsprendžia. Gal K. Prunskienė tikėjosi, jog oponentai nusileis, kaip tai buvo su moratoriumu. Taip mano jos šalininkai, teigdami, jog ji rizikavo postu vardan savo Lietuvos ateities vizijos. O priešininkai teigia, jog ji vykdė Lietuvos priešų valią. Matyt, daugelis rimtų politikų atmetė šią versiją, reaminuojančią gandus apie „Šatriją". Nuoširdi V. Landsbergio padėka pirmininkei po jos atsistatydinimo rodo, jog AT pirmininkas laikosi pastarosios nuomonės.

Šiaip ar taip Vytautas Landsbergis ir toliau vadovauja parlamentui, kuris dabar su naujai formuojama vyriausybe turės didesnes galimybes užimti kietesnę poziciją didėjančio Maskvos spaudimo akivaizdoje. Ekspertų nuomone, nevykstančios derybos tarp Vilniaus ir Maskvos gali priversti Lietuvos valdžią užimti griežtesnę poziciją dialoge su Kremliumi. Tam reikalinga ne lanksti, mokanti ir norinti manevruoti K. Prunskienė, . o radikalesni politikai. K. Prunskienės vadovaujamo kabineto atsistatydinimą. Lietuvos AT priėmė 72 balsais už, 8 prieš, 22 deputatams susilaikius.

Marius Lukošiūnas

LENKŲ VYRIAUSYBĖ LONDONE BAIGĖ DARBĄ

Nuo pat karo pabaigos Londone veikė egzilinė lenkų vyriausybė, kuri turėjo teisėtus prieškarinės Lenkijos vyriausybės įgaliojimus. Po laisvų prezidentinių rinkimų ir rinkimų į seimą Londono vyriausybė baigė savo darbą ir, nuvažiavus į Varšuvą, perdavė prieškarinius įgaliojimus naujam prezidentui Lechui Walęsai pagerinti ekonominį gyvenimą, kuris yra labai blogas ne vien Sovietijoje, bet ir kitur Rytų Europoje.

ANGLAI LANKĖSI LIETUVOJE

Praeitą vasarą didokas anglų būrys lankėsi Lietuvoje. Grįžę iš Lietuvos jie savo įspūdžius spalio mėn. laidoje aprašė „Westminster Record" laikraštyje.

Hilda Piščikienė, Vaikų fondo sekretorė už gražų aprašymą „Westminster Record" padėkojo ir papasakojo apie sunkią lietuvių vaikų padėtį ligoninėse ir našlaičių namuose. „Westminster Record" šį laišką atspausdino gruodžio mėn. laidoje.

S. Kasparas

NEKROLOGAS

MIRĖ DOMAS BANAITIS

Sausio 19 dieną Rochdalės ligoninėje mirė ilgametis Rochdalės DBLS-gos skyriaus pirmininkas Domas Banaitis. Gimęs 1912 m. spalio 21 d., Ruktiškių kaime, Eržvilko valsčiuje, Tauragės apskrityje, sėkmingai baigė Tauragės mokytojų seminariją, o karo tarnybą atliko aviacijoje, Kaune. Trumpą laiką jis tarnavo įstaigose, bet greitai grįžo prie savo pamėgto mokytojo darbo ir mokytojavo Demeniškių, Būdos, Butrimonių, Jiezno ir Krikštonių mokyklose, Dzūkijoje. Tuo pačiu laiku Domas pradėjo dirbti ir visuomeninį darbą.

Antru kartu užplūstant Lietuvą raudonajam Maskvos terorui, su žmona Antanina, irgi mokytoja ir su mažu sūneliu Vaidotu, paliko savo mylimą kraštą ir pasitraukė į Vakarus.

Karui pasibaigus apsistojo Britų zonoje, Grevene. Čia suorganizavo ir vadovavo didžiulei lietuviškai mokyklai, kurioje dirbo penki mokytojai ir mokėsi daugiau nei šimtas mokinių.

Prasidėjus emigracijai Domas su šeima pasirinko Angliją, kad būtų arčiau gimto krašto.

Dirbdamas fabrike įkyrų darbą Domas nepavargo, nenuleido rankų, bet įsijungė į lietuvišką visuomeninį ir kultūrinį darbą. Kurį laiką buvo DBLS-gos Tarybos nariu, vėliau pirmininku, Manchesterio socialinio klubo valdybos bei revizijos komisijos, Pavergtųjų tautų komiteto nariu, DBLS-gos suvažiavimų ir susirinkimų pirmininku, ir paskaitininku įvairiomis temomis. Jis taip pat buvo žurnalo „Santarvė" administratoriumi.

Vis perrenkamas DBLS-gos Rochdales skyriaus pirmininku Domas Banaotis išbuvo 34 metus. Visuomet buvo nuoširdus, tiesą mėgstantis ir nebijantis ją sakyti, ypatingai daug dirbo šalpoje, padėdamas skyriaus narių šeimoms, netekusioms savo maitintojų. Rūpinosi moksleiviais, daug laiko praleisdavo lankydamas ligonius ir, net toli esantiems paprašius, niekuomet neatsisakydavo pagelbėti.

Prieš 14 metų mirė žmona Antanina. Tačiau Domo ir šis netikėtas ir skaudus smūgis nepalaužė, bet dar labiau paskatino su užsispyrimu tęsti lietuvišką darbą, rūpintis tėvynės Lietuvos likimu.

Šį Žemaitijos ąžuolą lietuviškame gyvenime negailestinga vėtra išrovė iš mūsų tarpo, bet jo darbai ir žodžiai išliks mūsų širdyse ir atmintyje.

Neregės tavo akys mylimo sūnaus Vaidoto, marčios Heidi ir jų dukrų Kristinos ir Angelos. Neregės savo numylėtos tėvynės, dėl kurios laisvės ir gerbūvio tu kovojai visą gyvenimą išeivijoje.

Kritai kaip fronte Generolas, kurio nebus kam pakeisti.

Nuliūdę lenkiame galvas prieš Tave.

V. M.

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

LAISVALAIKIO MĄSTYMAI
(Mąstymai apie prakilnaus kaimiečio laišką)

„Laiškas iš kaimo" (Žiūrėk „Europos Lietuvio" 49-50 nr. 1990 m.) vertas visų skaitytojų dėmesio. „Kaimietis" P.B. Varkala, atrodo, nuolat stebi ir jaučia lietuvių bendruomenės pulsą ir įspėja mus apie gresiančias ar jau besireiškiančias mūsų gyvenimo ligas. Žinoma P.B. Varkalos, kaip ir diplomuotų gydytojų, diagnozėse ir gydyme kartais pasitaiko netikslumų, apie kuriuos „pamąstysiu" kitą kartą, bet „Laiškas iš kaimo" vertas penketuko!

K. Tamošiūno „biznis" su „Europos Lietuviu" ir mane smarkiai pritrenkė. „Kaimiečio P.B.V. pastebėjimai ir priekaištai buvo rimti, pagrįsti, taiklūs ir mums visiems įsidėmėtini. Viliuosi, kad DBLS-gos Centro valdyba ir Taryba skubiai ir suprantamai paaiškins šį opų reikalą. Sakau „suprantamai", nes „Europos Lietuvio" 1 (2136) nr. straipsnelis „Suartėjimas", nors ir gražiai parašytas, bet — man buvusiam kaimiečiui — nesuprantamas, miglotas, išsisukinėjantis, t.y. diplomatiškas...

Beje, „Europos Lietuvio" 1 nr. gavau labai pavėluotai, o kasdien nuplėšiamas kalendorius atkeliavo sujręs į keliolika dalių—nors ir buvo gerai supakuotas!

K. Valteris

GARBĖ SENAJAI KARTAI!

Man, kaip jaunesnės kartos DBLS-gos nariui, teko stebėti bei įsijungti į politinį darbą sąryšyje su dabartiniais įvykiais Lietuvoje, ypač stengiantis atkreipti pasaulio dėmesį į Sovietų daromus žiaurumus ir siekiant Lietuvos nepriklausomybės.

Londone Lietuvių Namuose sutelkta aparatūra ir sąlygos įgalina labai plačiai išvystyti politinę veiklą, paveikti žurnalistus ir parlamentų narius. O per juos ir plačiąją visuomenę. Mes esame labiau pajėgūs negu lietuvių kolonijos kituose Europos kraštuose. Visa tai įmanoma tik todėl, kad prieš 40 metų atvykę lietuviai, šiandien daugumoje esantieji pensininkai, aukojo savo sunkiai uždirbtus svarus ir jais pirko Lietuvių Namus bei Sodybą.

Tie jų anksčiau padarytieji žingsniai dabar finansuoja beveik visą lietuvių veiklą Britanijoje. Už tai reiškiu pagarbą mūsų senajai kartai.

Eimutis Šova

KAD BŪTŲ AIŠKIAU
„Laiškui iš kaimo" atsakant

Gruodžio 21 d. „Europos Lietuvyje" atspausdinto P.B. Varkalos straipsnio „Laiškas iš kaimo" kai kurios pastabos liečia mane ir Lietuvių Namų Bendrovės valdybą.

Gaila, kad P.B. Varkala nepatikrino faktų, — būtų išvengęs brangaus laiko eikvojimo.

DBLS-gos ir LNB-vės valdybų narių atsistatydinimas yra jų pačių asmeninis reikalas. Aš ir P.B. Varkala gerai žinome, kad ne pirmas kartas, kad valdybos narys atsistatydintų ar nebūtų išrinktas, manau, kad ir ne paskutinis. O kas liečia valdybų posėdžiuose vykstančias ilgas diskusijas ir tariamus ginčus, tai jų buvo ir praeities valdybose. Skirtumas gal tame, kad anksčiau iš valdybos išėję asmenys viešai savo nepasitenkinimų nekeldavo.

Visi dabartinės valdybos posėdžiuose vykę ginčai vyko ne dėl organizacinių reikalų, bet dėl pašalinių žmonių, suvažiavime neišrinktų ir iš valdybos pasitraukusių narių.

Praeitą vasarą į Lietuvą organizuotos kelionės buvo organizuojamos ne L.N.B-vės, bet privačių asmenų. Tuo metu DBLS-gos ir LNB-vės pirmininku buvo Jaras Alkis. Aš LNB-vės pirmininko pareigas perėmiau 1990 m. kovo 25 d. ir dėl kelionių į Lietuvą 1990 m. lapkričio 23 d. padariau pareiškimą, kuris buvo atspausdintas „Europos Lietuvyje" Nr. 45 (2130) ir čia jo nekartosiu, tik pridėsiu, kad tų kelionių organizatoriai LNB-vės antspauduotus pakvitavimus naudojo be LNB-vės valdybos žinios.

„Europos Lietuvio" leidybos klausimai buvo svarstomi ir anksčiau, nes tai daryti vertė šie faktai: 1. Vis didėjančios „EL" leidimo išlaidos; 2. Pasenusiai kompiuterinei sistemai pakeisti reikia 20.000 sv.; 3. „EL" redaktorius š.m. rugpjūčio mėn. sulaukia pensininko amžiaus.

Dabartinėje LNB-vėje buvo svarstomos šios „EL" leidybos alternatyvos: a) „EL" leidimą sustabdyti, b) „EL" siuntinėti kas dvi savaites, c) leisti „EL" privačiai, d) ištirti „EL" leidybos galimybes Lietuvoje.

Paskutinei galimybei ištirti buvo pakviestas „EL" redaktorius, kuris šiuo reikalu buvo nuvykęs į Lietuvą ir grįžęs LNB-vės valdybai pranešė, kad Lietuvoje „Šiaurės Atėnų" Bendrija sutika „EL" spausdinti Vilniuje ir rūpinsis vietinės „EL" laidos leidimu ir platinimu Lietuvoje.

LNB-bės valdyba Vl. Dargio pranešimą svarstė ir priėmė įgaliojo mane vykti į Lietuvą ir „EL" leidimo reikalu tartis su „Šiaurės Atėnų" Bendrija. Kadangi į Lietuvą vykau kitą dieną, tai suskubau pasiimti numatomo „EL" leidimo Vilniuje sutarties projektą rankraštyje, kuri perrašius ir pridėjus vieną punktą, kad ši sutartis įsigalios mėnesiu vėliau (nuo 1990 m. lapkričio 15 d.), buvo „Šiaurės Atėnų" Bendrijos atstovų priimta be pataisų. Taip pat buvo susitarta, kad pablogėjus politinėm ar ekonominėm sąlygom Lietuvoje, kurios apsunkintų „EL" leidimą, „EL" bus grąžintas ir leidžiamas Londone. Kas ir buvo padaryta. Nuo sausio 25 d. „EL" leidžiamas Londone.

Kas liečia P.B. Varkalos skatinimą, kad LNB-vės valdyba naudotusi specialistų patarimu, galiu pasakyti, kad jau nuo seno prisilaikoma to principo ir reikalui esant LNB-vė valdyba kviečia ar samdo specialistus ypatingiems darbams atlikti, LNB-vės valdybai patarti.

Taip pat norėčiau priminti, kad DBLS-ga yra stambiausias LNB-vės akcininkas ir LNB-vės posėdžiuose Sąjungą atstovauja DBLS-gos CV nariai.

K. Tamošiūnas

ŽODIS

Palinkstam prie knygos, prie žodžių senų,
Prie mūsų tėvynės šaknų Lietuvos.
Seneliai žodeliai mūsų kalbos
Gyvi dar išliko nuo amžių kaitos.

Ant lūpų, sublizgo širdy
Lietuviškas žodis tautos skambesy.
Tad kelkis, žodeli, tau giesmę nešu
Su saule, su vėju — tautos atgimimu!

Elena Prasauskienė

ŽMONĖS IR ĮVYKIAI

Vilniuje žuvusių vardai ir pavardės išdėstytos Nelsono statulos papėdėje, Londone.
Nuotrauka: *John V. Evatt*

Sausio 13 d. demonstracija Mannheime, Vokietijoje. Dalyvavo Vasario 16 gimnazijos mokiniai bei mokytojai, apylinkių lietuviai ir vokiečiai.
Nuotrauka: M. Šmitienės

Sausio 22-24 dienomis Londone lankėsi Latvijos respublikos užsienio reikalų ministras Janis Jurkans. Latvių Namuose vykusioje spaudos konferencijoje jis ir Latvių bendruomenės pirmininkas dr. A. Abakuks (kairėje) atsakinėja į spaudos ir radijo atstovų klausimus.

Sausio 26 d. Lietuvių Sodyboje vedybas šventė Petras Andruškevičius ir Rose Hutchins. Prie jų kairėje viena iš jaunųjų pamergių Carley Andruškevičiūtė.
Nuotrauka: *ELR*

LIETUVIAI EUROPOJE PROTESTUOJA

(Atkelta iš 1 psl.)

kreipia į Lietuvos laisvės pastangas, pataikaudama savo politika Maskvai, tačiau kartu užmiršdama, kad Lietuva ir kitos dvi Pabaltijo valstybės nepriklausomybes nustojo Hitlerio-Stalino sandėrio pasekmėse. (Vokietija prisipažino prie kaltės, atsiprašydama tik Lenkiją — K.B.). Dar kalbėjo italas kun. Audisio, Tarptautinio žmogaus teisėms ginti komiteto narys dr Weigel, estų ir latvių atstovai. Demonstracija buvo užbaigta kun. E. Putrimo malda, Marija, Marija giesme, prieš tai sugiedant Lietuvos himną (kodėl ne pabaigoje — K.B.)

Mannheimo dienraštis sausio 14 d. aprašė demonstraciją miesto kronikos žiniose, patalpindamas ir nuotrauką.

Sausio 19 d. demonstracijos buvo suruoštos Bonnoje, Berlyne, Münchene, dalyvaujant be pabaltiečių ir vokiečiams, kadangi ir jų kelios organizacijos prisidėjo prie protesto žygio mieste, Bonnos aikštėje. Televizija keletą kartų rodė šias demonstracijas, pasikalbėjimą Bonnoje su Latvijos užsienių reikalų ministru J. Jurkanu ir Lietuvos — A. Saudargu.

Kiek anksčiau vokiečių spaudoje tilpo pasikalbėjimas su Lietuvos užsienio reikalų ministru A. Saudargu, kuriame jis teigė, kad Gorbačiovas yra marionetė, valdomas kvailų generolų. Pirmo televizijos kanalo (ARD) pranešėjas su ironišku šypsniu perskaitė šiuos A. Saudargo žodžius ir pridėjo, kad jis nusiskundė, nerasdamas Vakaruose pritarimo Lietuvos egzilinės vyriausybės įsteigimui.

Salzburgo laikraštis „Die Furche-Vaga" sausio 17 d. patalpino pasikalbėjimą su K. Prunskiene. Štai keli jos įdomesni atsakymai: K. Prunskienė buvo priversta atsistatydinti, kadangi buvo didelis spaudimas iš priešininkų pusės; kaip ir visur, taip ir su V. Landsbergiu buvo stiprių įtempimų; kaip eilinė parlamento atstovė ji aktyviai veiks Lietuvos pagalbos fonde.

Ilgame straipsnyje „Bevor die Panzer sprachen" austras Cornelius Hell rašo, kad K. Prunskienė buvo pasiruošusi pasirašyti Gorbačiovo siūlomą naują sąjungos sutartį.

K. Baronas

LONDONE

Britų televizijos ir spaudos korespondentų nuolatiniai pranešimai iš Lietuvos, o ypač prieš savaitę apie Vilniuje įvykusį sovietų tankų ir parašiutininkų puolimą prieš beginklius civilius gyventojus, sukrėtė iki širdies gelmių kiekvieną D. Britanijojs, kaip ir kitų šalių, gyventoją. Todėl nestebėtina, kad šeštadienį, sausio 19 dieną, kaip niekad anksčiau per pastaruosius dešimtmečius, visų pakraipų politiniai veikėjai, Baltų Tarybos Londone kviečiami, atėjo į miesto centre esančią Trafalgaro aikštę pareikšti savo solidarumą su lietuvių ir kitomis Baltijos tautomis bei išlieti savo jausmus dėl sovietų kariaunos Vilniuje sausio 12-13 naktį suruoštų žudynių. Demonstracijoje dalyvavo tūkstantinė minia baltiečių — lietuvių, latvių ir estų — o taip pat ir kitų tautybių: baltarusių, ukrainiečių, lenkų, rusų, čekų ir kitų, nukentėjusių nuo sovietų imperializmo. Atėjo jie nešini savo tautines vėliavas ir plakatus.

Vilniuje ir Rygoje žuvusių pagerbimui, gėdulinga procesija atnešė prie Nelsono kolonos granitinio pedestalo ir pritvirtino keturiolikos žuvusiųjų didvyrių simbolinius antkapius, ant kurių buvo surašytos mirusiųjų vardai ir pavardės bei jų gimimo ir mirties datos.

Susikaupusią minią pasveikino DBLS-gos pirmininkas Jaras Alkis ir perskaitė ką tik iš Vilniaus telefonu gautą AT pirmininko Vytauto Landsbergio laišką. Po to prie mikrofono buvo kviečiami įvairių tautų atstovai, kurie pareiškė užuojautą Baltijos tautoms ir mirusiųjų bei sužeistųjų giminėms ir solidarumą Baltijos respublikų tautoms, kovojančioms dėl savo kraštų nepriklausomybės.

Latvių bendruomenės D. Britanijoje pirmininkas dr. Andrius Abakuks, kalbėdamas savo tautiečių ir Baltų Tarybos vardu, nušvietė padėtį Baltijos respublikose ir jose gyvenančių tautų siekimus.

Teisėtas Baltijos tautų pastangas pozityviai įvertino Europos parlamento ir Britanijos parlamento atstovas Sir Russell Johson, kalbėjęs Britanijos liberalų-demokratų partijos vardu, ir perdavęs savo partijos lyderio Paddy Ashdown sveikinimą. Liberalų atstovas pagerbė žuvusiųjų kovotojų dėl Lietuvos laisvės atminimą, ypatingai iškeldamas didvyrės Loretos Asanavičiūtės, vienintelės tarp drąsių vyrų, žuvusios po sovietų tanko vikšrais, tragišką mirtį. Prieš kelias dienas tie šiurpūs vaizdai buvo rodomi britų televizijoje ir atspausdinti daugumoje anglų laikraščių. Sir Russell Johnson pasakė, kad dėl tų žiaurumų Europos ir Britanijos parlamentai ruošia rezoliucijas, kuriose sovietų kariuomenės veiksmai bus griežtai pasmerkti.

Kalbėdamas Valijos ir Škotijos parlamentarų vardu, Mr. Thomas pareiškė solidarumą baltiečiams ir pažymėjo, jog neatsižvelgiant į Vid. Rytuose prasidėjusį karą, Baltijos respublikos nebus užmirštos. Tą pabrėžė ir abiejų didžiųjų partijų parlamento atstovai: konservatorius Robert Dale ir Darbo partijos lyderis Neil Kinnock. Pastarasis, negalėdamas susirinkime dalyvauti, atsiuntė savo laišką, kuris buvo perskaitytas. Jis priminė, jog Lietuvos socialdemokratų partija praeitais metais buvo priimta pilnateisiu Socialistų Internacionalo nariu ir, kaip tokią, ją remia viso pasaulio socialdemokratų partijos, įskaitant ir Britų darbo partiją. LSDP yra atstovaujama Lietuvos parlamente ir vyriausybėje. M. Gorbačiovas, jeigu siekia demokratinio socializmo savo šaliai, privalo gerbti kitų tautų laisvą apsisprendimą. Tą mintį parėmė ir vėliau kalbėjęs lordas Ennals, Britų darbo partijos atstovas Lordų Rūmuose. Jis paminėjo, kad per pastaruosius metus jis buvo kelis kartus susitikęs su atgimusios Lietuvos respublikos parlamentarais bei vyriausybės nariais, paskutinį kartą — kartu su prezidentu V. Landsbergiu, kai šis lankėsi Londone.

Sveikinimą susirinkimui atsiuntė ir didelė lietuvių draugė, parlamento atstovė Edwina Currie, konservatorė.

Londono latvių chorui sugiedojus kelias giesmes, į susirinkusius taisyklinga anglų kalba prabilo kunigas Ričardas Repšys, neseniai atvykęs iš Lietuvos. Maldą už žuvusius sukalbėjo anglų evangelijos kunigas.

D. Britanijos Lenkų bendruomenės vardu kalbėjo jos pirmininkas Artur Rimkiewicz, pareiškęs lietuviams užuojautos ir solidarumo jausmus ir palinkėjęs sėkmės kovoje dėl laisvės.

Parlamento atstovo Nicholas Winterton nuoširdų laišką perskaitė jo sekretorius. Rusijos disidentų vardu kalbėjo poetė Irina Retušinskaja, buvusi politinė kalinė. Reikšmingo turinio laišką atsiuntė senas Rytų Europos tautų draugas, seniausias parlamento atstovas Sir Bernard Braine.

Padrąsinančias kalbas, pareikšdami įsitikinimą, jog demokratija vistiek laimės prieš diktatūras, ar tai Viduriniuose Rytuose, ar Sovietų Sąjungoje, pasakė ir kiti kalbėtojai. Tarp jų buvo ukrainiečių rašytojas Jurijus Pokalčiukas, kalbėjęs liaudies fronto Ruch vardu; Pan-Europėjinės asamblėjos atstovas Stewart Northholt; vietnamiečių ir afganistaniečių atstovai, Estijos poetė Kersti Uibo; Rusijos kovotojas dėl demokratinės santvarkos Vladimiras Bukovskis ir kiti. Šiltai buvo sutiktas britų parlamentaro, konservatorių partijos nario John Wilkinson laiškas.

Gerai pavykusi demonstracija užtruko bemaž tris valandas ir baigėsi latvių chorui sugiedojus Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybinius himnus.

J. Vilčinskas

PRANCŪZIJOJE

LAISVĖ PABALTIJUI

Paryžiuje įsikūrė pabaltijiečių bičiulių grupė „Laisvė pabaltijui". Grupės užsibrėžtas tikslas — atkreipti visuomenės dėmesį į tai, kad trys Pabaltijo kraštai — Lietuva, Latvija, Estija, — tebėra prijungti prie Sovietų Sąjungos, raginti prancūzus paremti lietuvių, latvių ir estų tautų laisvės ir nepriklausomybės siekius. Grupė „Laisvė pabaltijui" numato taip pat organizuoti kultūrinio pobūdžio renginius, supažindinti prancūzus su Pabaltijo kraštų kultūra, istorija, papročiais. Grupė išspausdino lapelius, kurie platinami tarp prancūzų, buvo išdalinti praeiviams Paryžiaus gatvėse. Lapeliuose stambiomis raidėmis išspausdintas šūkis „Laisvę mūsų broliams pabaltijiečiams!" „Aplink mus nepaliaujamai aidi įvairūs skambūs pareiškimai, — rašoma lapeliuose, — šaltasis karas pasibaigė, lai gyvuoja Europos konfederacija. Bet nepamirškime, kad Lietuva, Latvija ir Estija, kurias Hitleris atidave Stalinui, tebėra prijungtos prie Sovietų Sąjungos. Kaip paliudijo Paryžiuje vykusi Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija".

Pabaltiečių bičiulių grupė baigia pareiškimą šiuo kvietimu: „Pakelkime balsą už Pabaltijo tautas, be jokio išskaičiavimo ir diplomatinio bailumo paremkime jų laisvės ir nepriklausomybės siekimus".

SKUBUS SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos Respublikos Kultūros ir Švietimo Ministerija sausio 25 d. Vilniuje surengė suvažiavimą, kurio tikslas buvo suburti Rusijos, Pabaltijo ir kitų Europos valstybių intelektualus aptarti grėsmę demokratijai.

Suvažiavimas vardu „Demokratijos likimas Rusijoje, Baltijos valstybėse ir Europoje" aptarė demokratijos likimą Rusijoje ir aplamai Europoje. *LIC*

Europos LIETUVIS

EUROPE'S LITHUANIAN — Lithuanian Weekly

REGISTERED AS A NEWSPAPER AT THE POST OFFICE

Printed and published by Lithuanian Association in Gt. Britain and Lithuanian House Ltd., 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT, England.

Tel.: 071-727 2470 Fax: 071-221 6164 Telex: 276336 AEZRA

Leidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga, Lietuvių Namų Akc. Bendrovė Londone ir „Šiaurės Atėnų" Bendrija Vilniuje.

Prenumeratos kaina metams: Didžioje Britanijoje — 20 svarų; Vokietijoje — 77 DM. Visur kitur — 25 sv. (oro paštu).

Vienoje skilty įdėto skelbimo kaina 10 sv. už 25 mm. Didesni skelbimai atitinkamai brangiau. Už laikraštyje kieno nors spausdinamų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesiima atsakomybės.

Redaguoja redakcinis kolektyvas. Vyr. redaktorius Vladas Dargis.

Redaktorius Vilniuje Laimantas Jonušys.

Adresas Lietuvoje: 232600 Vilnius, Pylimo 8.

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra. Nepanaudoti rankraščiai, jei iš anksto nesusitarta, negrąžinami.

Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių, ne redakcijos ir leidėjo nuomonę.

Lietuvių Kronika

AUKOS SPAUDAI

K. Vitkus — 4.00 sv.
J. Gudynas — 10.00 sv.
S. Gailiūnas — 4.00 sv.
D. Jelinskas — 10.00 sv.
J. Butkevičius — 5.00 sv.
A. Slapokas — 5.00 sv.
J. Viliūnas — 5.00 sv.
J. Šukaitis — 5.00 sv.
A. Važgauskas — 5.00 sv.
F. Guga — 5.00 sv.
E. Zilius — 5.00 sv.
E. Gerutis — 17.50 sv.
I. Kaestli — 7.50 sv.
K. Narbutas — 9.00 sv.
P. Bielskis — 4.00 sv.
S. Suliauskas — 5.00 sv.
J. Šlepertas — 5.00 sv.
J. Plepys — 4.00 sv.
A. Pupelis — 10.00 sv.
P. Liesis — 4.00 sv.
F. Ramonis — 4.00 sv.
S. Žilinskas — 4.00 sv.

Už aukas nuoširdžiai dėkojame.

METINIS SUVAŽIAVIMAS

DBLS atstovų ir Lietuvių Namų Bendrovės akcininkų suvažiavimas įvyks balandžio 6-7 dienomis Lietuvių Namuose, Londone. Dėl nakvynės Sodyboje atstovai prašomi kreiptis į sekretorių P. Kamarauską. Kviečiame skyrius nedelsiant organizuoti savo susirinkimus ir rinkti atstovus į suvažiavimą.

Plačiau apie suvažiavimo dienotvarkę ir registraciją bus pranešta vėliau aplinkraščiu.

DBLS-gos Centro valdyba

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventė įvyks vasario 16 d., 18.00 val., Bishopsgate Instituto salėje, 230 Bishopsgate, London EC2.

Programoje Lietuvos atstovo V. Balicko žodis ir koncertas.

Šventės išvakarėse, vasario 15 d., 19.00 val., Lietuvių Namuose įvyks tradicinis svečių priėmimas.

DBLS Centro valdyba

PAMALDOS

Nottinghame —vasario 3 d., 11.15 val., Židinyje.

Stoke-on-Trent — vasario 3 d., 14.30 val., Šv. Wulstane.

Nottinghame — vasario 10 d., 11.15 val., Židinyje.

Corbyje — vasario 10 d., 14 val., Šv. Patrike.

Northamptone — vasario 10 d., 18 val., Šv. Lauryne.

Nottinghame — vasario 17 d., 11.15 val., už Lietuvą Židinyje.

Derbyje — vasario 17 d., 14 val., Bridge Gate.

Birminghame — vasario 17 d., 16.30 val., Šv. Onoje, 96 Bradford St.

AUKOS TAUTOS FONDUI

Vokietijoje gyvenantieji tautiečiai aukojo: V. Bubnys — 8.00 sv., F. Gugas ir E. Žilius po 5.00 sv.

Nuoširdžiai dėkoja

TFA D. Britanijoje

DR. JONO MOCKAUS PALIKIMAS

Nuoširdžiai dėkojame Magdalenai Mockienei, gyv. Derbyje, prisiuntusiai Tautos Fondui jos vyro a.a. dr. Jono Mockaus palikimą — penkis tūkstančius svarų.

Dr. Jonas Mockus ir ponia Magdalena nuolat buvo labai dosnūs Tautos Fondo rėmėjai. Jų vardai bus įrašyti į Fondo rėmėjų knygas ilgam atminimui.

TFA D. Britanijoje

SODYBOJE

SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Vasario 16-tą dieną, 15 val., įvyks metinis DBLS-gos Sodybos skyriaus narių susirinkimas. Maloniai prašomi visi nariai susirinkime dalyvauti.

Skyriaus valdyba

WOLVERHAMPTONE

SUSIRINKIMAS

Vasario 23 d., 13.00 val., ,,TPSTER'' svetainėje, Wolverhamptone, DBLS Wolverhamptono skyrius šaukia metinį-visuotinį narių susirinkimą.

Bus renkama skyriaus valdyba, revizijos komisija ir atstovas į DBLS suvažiavimą Londone.

Be to bus svarstomi ir kiti skyriaus reikalai. Visus skyriaus narius ir prijaučiančius prašome dalyvauti.

Skyriaus valdyba

LEIČESTERYJE

MIRĖ J. ŽIGULIS

Sausio 13 d., po ilgos ligos, Leicesterio „Royal Infirmary" ligoninėje mirė Jonas Žigulis. Gimęs 1915 metais, Joniškio valsčiuje, gražiai gyveno savo ūkyje. 1945 metais buvo paimtas į Vokiečių kariuomenę, o karui pasibaigus iš Vokietijos 1947 metais atvyko į Angliją. Iš pradžios dirbo žemės ūkyje, gi vėliau persikėlė į Leicesterį, kur dirbo inžinerijos fabrike iki pensijos. Paskutiniu laiku buvo įsikūręs nuosavame name.

Palaidotas dalyvaujant būreliui vietinių lietuvių ir kitų draugų Leicesterio Saffron Hill kapinėse. Laidotuvių apeigas atliko kun. S. Matulis MIC.

Ilsėkis ramybėje, Jonai, toli nuo mylimos tėvynės.

LONDONE

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ-PAMALDOS

Vasario 17 d., 11 val., bus atnašaujamos Šv. Mišios už Lietuvą, kurias užprašė Lietuvos Atstovas D. Britanijoje Vincas Balickas.

Londono lietuviška bendruomenė kviečiama skaitlingai pamaldose dalyvauti.

BLYNŲ VAKARAS SPORTO IR SOCIALINIAME KLUBE

Sporto ir Socialinis klubas 1991 m. vasario 2 d., šeštadienį, 20.00 val. Klubo patalpose: 345A Victoria Park Road, E9, rengia užgavėnių blynų vakarą.

Įėjimas veltui, visi, kurie nori šokti prie savos muzikos, prašomi atsinešti savo muzikos kasetes ar plokšteles.

Už blynus teks užsimokėti. Laukiame visų. Prašome gausiai ateiti.

VAIKŲ FONDAS BRITISH-LITHUANIAN RELIEF FUND FOR CHILDREN IN LITHUANIA

Gautos šios aukos: 280.00 sv. — A. Rowland, Warrington; 15.00 sv. — B. Drevinskas, Inverness; 5.00 sv. — Norma ir Erie Jamieson, Wirral.

Iki 1991 m. sausio 12 d. iš lietuvių ir anglų vaikų fondui gauta aukų 9020.40 sv.

Visiems aukojusiems Fondo vadovybė nuoširdžiai dėkoja. Aukas galima siųsti šiuo adresu: 21 The Oval, London E.2 9DT.

Įvairią aprangą aukojo šie asmenys: A. Carrington iš Londono, E. Daukienė iš Londono, E. Gaputytė iš Londono, A. Kriaučiūnienė iš Essex, R. Masteikienė iš Londono, E. Navickienė iš Rochdale, H. Piščikienė iš Londono, C. Senkuvienė iš Londono, D. Šovienė iš Valijos ir A. Wright iš Surrey.

Vaistų ir aprangos siuntos paduotos asmenims grįžtantiems iš Anglijos parvežti į Lietuvą. Už siuntinius gautos padėkos iš našlaityno Vilniuje, Lietuvos šeimų psichiškai nesveikus vaikus auginančios bendrijos „Viltis", Vilniaus ir Šiaulių skyrių.

Vienai šeimai, kurios duktė serga, pasiųsti reikalingi vaistai, o kitai — mediciniškos terapijos knygos. Vilniaus vaikų ligoninei pasiųsta įvairių vaistų, kurių vertė 1000.00 svarų. Respublikos vaikų ligoninei Sanatariškėse — 59 kilogramų vaistų siunta, kainuojanti 639.00 sv.

Vaikų fondas yra gavęs dar daug įvairių reikalavimų, kuriuos pildo pagal išgales.

S. Kasparas

DEMONSTRACIJA

Vasario 3 d., sekmadienį, 13 val. priešais Sovietų ambasadą Londone, (Nottinghill stotis). Prašome visų atvykti.

MANČESTERYJE

RAMOVĖNŲ SUSIRINKIMAS

Sausio 19 d. LKVS-gos „Ramovės" Mančesterio skyrius turėjo MLS klube metinį visuotiną narių susirinkimą, kuriame valdyba ir Revizijos komisija padarė pranešimus, visi išnagrinėjo skyriaus reikalus ir išsirinko 1991 m. valdybą.

Susirinkimą atidarė ramovėnų skyriaus pirmininkas K. Murauskas, kuris pasveikino susirinkusius ir paprašė visus tylos minute pagerbti mirusius ramovėnus ir už Lietuvos laisvę žuvusius karius bei partizanus.

Susirinkimui pirmininkavo Vl. Bernatavičius, sekretoriavo Alb. Vigelskas. Balsus skaičiuoti išrinkti K. Jankus ir Alf. Jaloveckas. Praėjusio susirinkimo protokolą perskaitė jį rašęs J. Šablevičius. Revizijos komisijos aktą perskaitė S. Lauruvėnas.

Iš valdybos padarytų pranešimų paaiškėjo, kad skyrius surengė Dariaus ir Girėno, Kariuomenės šventės minėjimus, Naujųjų Metų sutikimą ir atliko kitus reikalus. Iždo stovis patenkinamas.

Susirinkimui pageidaujant ir senai valdybai sutinkant, ta pati valdyba paliko ir šiems metams, išskiriant iždininką A. Jakimavičių, kuris dėl sveikatos pablogėjimo iš einamųjų pareigų atsistatydino. Į jo vietą išrinktas Alb. Vigelskas.

Šių metų ramovėnų valdybą sudaro: K. Murauskas — pirmininkas (34-ji metai), H. Silius — vicepirmininkas, H. Vaineikis — sekretorius, Alb. Vigelskas — iždininkas. revizijos komisija: S. Lauruvėnas (pirm.), A. Podvoiskis ir V. Motūza.

Išnagrinėjus ir išaiškinus visus reikalus, susirinkimą uždarė skyriaus pirmininkas. Visi sugiedojo Lietuvos himną. Prie bendro vaišių stalo visi pasivaišino ir geroje nuotaikoje praleido likusią vakaro dalį.

Naujai vadybai linkime sėkmės.

A. P-kis

NOTTINGHAME

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS

Vasario 23 d., šeštadienį, Nottinghamo ukrainiečių klube, 30 Bentinck Rd., Nottingham, ruošia iškilmingą Vasario 16-tos minėjimą.

Minėjimo pradžia 19.00 val. Įėjimo kaina 2.50 sv. asmeniui.

Šv. Mišios už Lietuvą bus laikomos Židinyje, vasario 24 d., sekmadienį, 11.15 val.

Prašome visus lietuvius su svečiais šiame iškilmingame minėjime dalyvauti. Tėvynei reikalinga visų mūsų parama.

Skyriaus valdyba

BOLTONE

PABALTIEČIŲ ŠOKIAI

Boltono Baltijos Tautų Komiteto rengiami metiniai šokiai įvyks šeštadienį, vasario 2 d., 19.30 val., ukrainiečių klubo salėje, 99 Castle Street, Bolton.

Visi tautiečiai yra kviečiami kuo gausiau šiuose šokiuose dalyvauti.

SAUSIO 13 D. ŽUDYNIŲ VILNIUJE VAIZDAJUOSTĖ

Kruvini sausio 13 d. įvykiai Vilniuje įamžinti vaizdajuostėje. Nufilmuotas Vilniaus televizijos bokšto užėmimas, prie bokšto žuvusieji lavoninėje, vaizdai prie bokšto sekantį rytą: tankų sutriuškintos mašinos, išdaužyti langai.

Jautriai įamžinta visos Lietuvos pasipriešinimo prieš okupantą nuotaika ir pasėkos. Gėlėmis papuošti žuvusių karstai Sporto Centre. Visos tautos liudesys, skausmas ir raudos laidojimo metu.

Vaizdajuostės kaina 10.00 sv. Čekius rašyti „Aid Lithuania Fund" vardu ir siųsti Almai Traškaitei, 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT.

Turime perspėti, kad ši vaizdajuostė tinka tik stiprių nervų asmenims.

PASAULYJE

Dviguba apgavystė

Manoma, kad Sovietams okupavus Lietuvą Vakarai prieštarautų, lygiai kaip Sovietai prieštarauja Vakarų karui su Iraku. Gorbačiovas remia Vakarus kare prieš Iraką, nes jis nori, turėti laisvas rankas ir netrukdomas „susitvarkyti" su Lietuva ir kitomis Baltijos valstybėmis. Vakarai pataikauja Gorbačiovui, kad jis neardytų pasiektos vienybės tarp kraštų kovoje prieš buvusį sovietų draugą, Irako prezidentą Saddam Hussein. Yra žinoma, kad iki šiol Sovietai rėmė Iraką ir aprūpino jį reikiamais ginklais ir kad dar dabar Irake yra užsilikusių sovietinių ekspertų tiems ginklams naudoti. Taip pat manoma, kad Sovietų Sąjunga į Persijos įlankoje vykstantį karą nesiuntė savo kariuomenės dalinių vildamasi, kad kaip visi kare dalyvaujantieji kraštai nusilps, Sovietų Sąjunga bus laimėtoja.

Gorbačiovas — stalinistas

Lietuvoje įvykiai aiškiai įrodė kad Gorbačiovas tebėra komunistas, neblogesnis už Staliną ir Brežnevą. Jis savo ultimatume Lietuvos AT naudojo tuos pačius argumentus teigdamas, kad Lietuva grįžta į buržuazinį režimą ir kad užsienio agentai vadovauja propagandai prieš Sovietų Sąjungą ir todėl tuose kraštuose reikalinga kariuomenė tvarkai palaikyti, nes kitaip juose gali kilti civilinis karas. Gorbačiovui tikintieji aiškina, kad Gorbačiovas taip nesielgtų, jeigu jo taip daryti neverstų karininkai ir KGB. Pabaltiečius stipriai užtarė Rusijos prezidentas Boris Jelcin. Sovietų spauda Lietuvai buvo palanki iki cenzūros įvedimo. Pačioje Maskvoje už Lietuvoje vykdomus karinius nusikaltimus vyko 300.000 žmonių demonstracija. Pats Maskvos burmistras šiltai pasisakė prieš Baltijos valstybėse vykdomas žudynes.

Užsienio spauda, ypatingai anglų rimtesni laikraščiai labai palankiai ir detaliai rašė apie Lietuvoje vykstančius įvykius, net jau Persijos įlankos karui prasidėjus. Taip pat užsienio radijas ir TV apie įvykius Pabaltijo valstybėse plačiai ir palankiai reportavo, nors tai sumažėjo prasidėjus karui Persijos įlankoje. Vakaruose pasigirdo įtakingų balsų, reikalaujančių iš Gorbačiovo atimti Nobelio Taikos premiją!

Kada sugrius Sovietų Imperija?

Politiniai komentatoriai Vakaruose nebeklausia ar Sovietų Sąjunga sugrius, bet klausia kada? Taip pat neabejojama, kad Baltijos valstybės atgaus visišką nepriklausomybę, nežiūrint Gorbačiovo padiktuotų žudynių Vilniuje ir Rygoje. Gorbačiovas bandė išsiginti sakydamas, kad kai Vilniuje desantininkai šaudė žmones, jis miegojęs, o kai AT pirmininkas V. Landsbergis po žudynių mėgino su juo telefonu susirišti, jis pietavęs ir neturėjęs laiko prezidentui atsakyti. Tačiau didelio spaudimo iš Vakarų priverstas, septyniom dienom praėjus nuo įvykių, spaudos konferencijoje prižadėjo įvykius Vilniuje ir Rygoje ištirti, bet tuoj pat pridėjo, kad tai įvyko, jog baltiečiai neklausė ir veikė prieš Sovietų Sąjungos įstatymus.

Visose respublikose yra sudaryti komunistų vienetai, Pabaltijo kraštuose jie vadinami „Tautinio Gelbėjimo Komitetais", kurie pagal Sovietų įsakymus tas respublikas valdys.